

заспокійливий, це музична терапія. У процесі ранньої музичної терапії можна виділити п'ять основних етапів:

- початкова діагностика музичних терапевтичних потреб та можливостей для дитини (та його сім'ї),
- визначення терапевтичної програми,
- правильна терапевтична активність,
- відносна діагностика (залежно від потреб)
- подальша музична терапія дитини та її сім'ї.

Музика в інклюзивному середовищі стимулює почуття, залучає дітей на різних рівнях за своїми здібностями, і сприяє відчуттю спільноти, оскільки діти збираються разом через спільні пісні, рими, спів та кінестетичні заходи.

Список використаних джерел

1. Антонова-Турченко О. Дробот Л. Музична психотерапія: навч. посібн. Київ : ІЗМН, 1997. 260с.
2. Дробот О., Кривенко Ю. Музикотерапія як метод психокорекції активності осіб юнацького віку URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream>
3. Квітка Н.О. Методичний посібник з музикотерапії для дітей дошкільного віку зі складними порушеннями психофізичного розвитку. Київ : МОН, 2013. 82с. URL: <http://balakliya-irc.edu.kh.ua/>
4. Побережна Г. Педагогічний потенціал музикотерапії. *Мистецтво та освіта*. 2008. №2. С.9-12.
5. Субота М.В. Особливості музики та її сприймання як психологічна проблема, ст 9. URL: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v6/i9/47.pdf>

Вільчанська Н.Л.,

учитель англійської мови

Кам'янець-Подільської ЗОШ №16 І-ІІІ ступенів

Професійний розвиток сучасного педагога

У статті розкрито проблему професійного розвитку сучасного педагога як складової частини його творчої індивідуальності. Проаналізовано теоретичні основи наявних провідних сучасних підходів до організації професійного зростання педагогічних працівників, виокремлено суттєві складові професійного розвитку педагога.

Ключові слова: професійний розвиток, характеристики професійного розвитку, сучасні підходи, особистісно орієнтований підхід, андрагогічний підхід, компетентнісний підхід, рефлексія інноваційних дій.

«Скільки б ти не жив,

усе життя потрібно вчитися».

Сенека

Педагог, учитель, вихователь – довірена особа суспільства, якій вона повіряє найдорожче і найцінніше – дітей, свою надію, своє майбутнє. Доля дітей в руках педагога, в його золотому серці, він має бути джерелом радісного пізнавального і морального зростання своїх вихованців. Жодна інша професія не ставить таких вимог до людини. Педагог зобов'язаний бути яскравою, неповторною особистістю, носієм загальнолюдських цінностей, глибоких і різноманітних знань, високої культури.

Тисячі професій народжуються і вмирають. Та серед вічних професій учительська посідає особливе місце: вона початок усіх професій. Змінюються умови й засоби виховання, та незмінним залишається головне призначення вчителя – навчити людину бути Людиною.

Сьогодні освітні процеси в Україні відзначаються неординарністю, пошуком нових підходів до навчання і виховання дітей. Реформування освітньої галузі в першу чергу

залежить від підготовки спеціалістів, які б могли впроваджувати в практичну діяльність сучасні освітні технології, найкращі результати педагогічних досліджень.

Сучасні вимоги до діяльності педагога, його професійного розвитку зумовлені процесами модернізації освіти, впровадженням компетентнісної моделі освітньої діяльності, педагогіки партнерства, орієнтацією на нові стандарти й результати навчання, потребами автономії навчального закладу. Все це вимагає реалізації особистісно орієнтованої моделі професійного зростання педагога.

В організації підвищення кваліфікації педагогів головним є інтегративний підхід до побудови змісту освіти, формування цілісної системи загальноосвітніх та фахових знань, формування цілісної системи загальноосвітніх і фахових знань, перехід до принципово нових дидактичних теорій та технологій. З цією метою розробляються програми підвищення кваліфікації, запровадження яких забезпечується через курси загальної підготовки до атестації, тематичні, авторські, проблемні курси, інтенсивні тренінгові програми, вебіари, науково-практичні конференції.

Професійний розвиток педагогів – це неперервний процес. Не можна вважати розвиток педагога завершеним після його участі в роботі курсів підвищення кваліфікації або окремого методичного заходу. Ефективний професійний розвиток педагога можливий тільки за умови наступності в реалізації цієї мети під час курсів підвищення кваліфікації, методичної роботи на рівні міста, закладу освіти та самоосвіти педагога.

Мета професійного розвитку – підготовка і підтримка вчителів для того, щоб допомогти учням досягти високих стандартів навчання та розвитку. Активні методи навчання у професійному розвитку педагогів: метод рефлексії, портфоліо вчителя, професійна спільнота, написання публікацій.

В умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» важливого значення набуває інноваційна діяльність закладів освіти, яка системним експериментуванням, апробацією та застосуванням інновацій в освітньому процесі. Реалізація компетентнісного підходу в освіті веде до оновлення принципів формування змісту та методів навчання, переорієнтації з процесу на результат навчання.

Основні положення щодо професійного розвитку педагогів:

- Навчання – це процес, який триває впродовж усього життя, розвиток педагогів тісно пов'язаний із розвитком учнів.
- Розвиток умінь спостерігати, аналізувати наслідки та вплив використання різних методів, матеріалів; уміння здійснювати пристосування відповідно до індивідуальних особливостей учнів; уміння співвідносити свій досвід із досвідом колег.
- Сучасна школа має стати місцем особистого та фахового розвитку.
- Професійний розвиток педагогів тісно пов'язаний зі стосунками, що існують на рівні школи, між педагогом та директором, між педагогом та колегами, батьками.

Система неперервного підвищення кваліфікації вчителів забезпечує постійне збагачення працівників освіти надбаннями культури, науки та інноваційних технологій шляхом колективних та індивідуальних форм оволодіння знаннями, стимулює динаміку їхнього педагогічного мислення. Сьогодні педагоги досить широко використовують у своїй роботі різноманітні освітні інновації, що дає відповідний результат.

Результатом упровадження освітніх інновацій є: оновлення змісту освіти; докорінне переосмислення технологій навчання і виховання; створення умов для реалізації особистості; оновлення складових педагогічного процесу – мети, змісту, методів і засобів діяльності; вміння видобувати концептуальні засади педагогічних нововведень, які включають діагностику, прогнозування, корекцію і рефлексію інноваційних дій; створення нової системи управління навчальним закладом; зміна організаційної структури навчального закладу; підвищення рівня кваліфікації педагогів; створення атмосфери творчості та емоційного комфорту.

Новизна в практичній роботі педагога може проявлятися: у нестандартних підходах до вирішення навчально-виховних проблем; у розробці нових методів, форм, прийомів, засобів; в ефективному застосуванні досвіду в нових умовах; в удосконаленні модернізації відомого відповідно до нових завдань; у вмінні трансформувати методичні рекомендації, теоретичні положення в конкретні педагогічні дії.

Викликами для сучасних педагогів є: постійне ускладнення змісту освіти, гарантування високого рівня освітніх стандартів; безперервне оволодіння прогресивними технологіями навчання й виховання; вирішення складних професійно-педагогічних питань, які вимагають інтеграції знань, практичних умінь і навичок; робота в єдиному інформаційному середовищі, що передбачає раціональне використання інформаційних технологій у навчально-виховному процесі.

Щоб формувати вчителя важливо знати його побажання, нахили, сильні і слабкі сторони його професійної діяльності. А тому організація методичної роботи повинна здійснюватись на діагностичній основі, що дасть можливість об'єднати вчителів у варіативні об'єднання:

- молоді, малоосвічені вчителі, що стануть слухачами “Школи професійної адаптації”;
- вчителі, що мають достатній рівень фахової підготовки і візьмуть активну участь у роботі, теоретичних, психолого-педагогічних та семінарах-практикумах;
- досвідчені вчителі, що зможуть очолити методичні об'єднання, предметні кадри, творчі групи та лабораторії.

Останнім часом усе частіше в шкільній практиці використовують нетрадиційні форми методичної роботи, які спрямовані на максимальну активізацію практичної діяльності педагогів. Вони розширюють методичну роботу, роблять її динамічною, активно-творчою. Нарешті, більшість нетрадиційних форм методичної роботи носять інноваційний характер, у процесі їх використання впроваджують інтерактивні методики.

Аналіз науково-методичних джерел, діяльності та творчий пошук методистів і педагогічних колективів визначають номенклатуру нетрадиційних методичних технологій: фестиваль педагогічних ідей, методичну дискусію, методичний фестиваль; “педагогічну олімпіаду”, методичний аукціон, “мозковий штурм”, ярмарок педагогічної творчості та ідей; аналіз ситуацій, методичний ринг, педагогічний КВК, конкурс “Вчитель року”, ділову гру, рольову гру, педагогічний портрет творчого вчителя, дебати, панораму методичних знахідок, методичний міст, мікро групу, творчі салони, педагогічні салони, тренінги тощо.

Разом з тим в організаційній структурі методичної діяльності необхідно враховувати і інші форми роботи з кадрами – це роботу педради, де методична функція виступає не головною, а сукупною. Звичайно, що даний форум закінчується рішенням, а методичні висновки носять рекомендаційний характер. Разом з тим, педагогічна рада може виконувати і методичні завдання, і не використати її з даною метою було б не зовсім виправдано. Саме на такій раді, як вищому органі керівництва закладом освіти, проблеми підвищення майстерності вчителів (причому в тісному зв'язку з результатами навчально-виховного процесу) набувають значимості та результативності.

Ефективним засобом підвищення професійної майстерності вчителів стала атестація педагогічних кадрів. Вона здійснюється відповідно до перспективного та річних планів і чітко розроблених заходів. За результатами відвідування й аналізу уроків, проведення співбесід, анкетування, атестації визначаються конкретні рекомендації щодо піднесення професійної майстерності вчителя, підвищення його кваліфікації, змісту самоосвіти.

Таким чином, удосконалення та осучаснення змісту методичної роботи в школі допоможе уникнути формалізму в роботі з педагогами, забезпечить творчу ініціативу вчителя, удосконалення його професійної та фахової майстерності.

Одним з важливих завдань внутрішньошкільної методичної роботи є надання допомоги педагогам в удосконаленні їхніх навичок щодо раціональної організації самоосвітньої роботи. Самоосвіта — одна з індивідуальних форм методичної роботи — сприяє підвищенню фахової майстерності педагога. Сучасним вчителем можна стати лише тоді, коли весь між курсовий період буде направлений на безперервну самоосвіту. Виробити в учня потребу і вміння навчатися впродовж життя може тільки той, хто сам постійно навчається, вміє і бажає цього.

Концепція «Нової української школи» висунула нові задачі, рішення яких неможливо без розвитку основної форми організації навчального процесу – уроку. А

головна умова успішної професійної діяльності педагога – висока ефективність кожного уроку. В процесі підвищення ефективності діяльності вчителя самоаналіз уроку найбільш активно і безпосередньо впливає на остаточні результати навчально-виховного процесу, тому що він є одним з найголовніших способів управління якістю викладання, формує якість знань учнів та рівень їхньої вихованості. Від вміння здійснювати самоаналіз уроку залежить педагогічна майстерність вчителя, кінцевий результат його педагогічної праці.

Зусилля всіх освітян сьогодні спрямовано на удосконалення якості освіти, підвищення престижу професії вчителя. Ключовим питанням поліпшення якості освіти є впровадження ефективних змін у закладах загальної середньої освіти, реалізувати які може лише компетентний педагог, який готовий до впровадження нового, прагне постійно вдосконалюватися, працює над власним професійним розвитком.

Саме вчитель був і залишається ключовою особою у розв'язанні нагальних навчально-виховних завдань. Ціннісними установками його мають бути пріоритетність формування особистості учня, його розвиток, готовність до інноваційної діяльності, здатність до швидкої адаптації в сучасному мінливому соціумі. Тому у сучасній освітній ситуації необхідно посилити увагу до вчителя, створити належні умови для підвищення його кваліфікації, розвитку педагогічної майстерності.

Список використаних джерел та літератури

1. Андрущенко В. Основні напрями оптимізації практики і освіти в сучасному українському соціумі. Вища освіта України. 2017. №4. С. 5-11.
2. Нова українська школа. URL: <http://mon.gov.ua/2016/12/05/konczepczija.pdf> (дата звернення: 20.04.2019).
3. Пуховська Л. Теоретичні засади професійного розвитку вчителів: рух до концептуальної карти. Порівняльна професійна педагогіка. 2011. №1. С.97-106.
4. Сорочан Т.М. Методологія змін у системі післядипломної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. 2016. №4 (93). С.24-31.

Вітановська Ю.М.,

асистент вчителя

Кам'янець-Подільської ЗОШ №16 I-III ступенів

Ресурсна кімната як осередок для сенсорного розвитку дітей з особливими освітніми потребами

В статті розглянуто організаційні засади створення та функціонування ресурсної кімнати. Розкрито поняття ресурсна кімната, її призначення та використання у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

Ключові слова: простір, ресурсна кімната, розвиток, зони, діти з особливими освітніми потребами.

Поняття «інклюзивний освітній простір» уперше згадується в меморандумі Міжнародної конференції «Освітня політика у напрямку інклюзивної освіти: міжнародний досвід і українські перспективи» (13-14 квітня 2006 року, м. Київ) як:

- можливий наслідок прийняття філософії інклюзивної освіти на рівні державної політики і закріплення її в законодавчих та нормативно-правових актах;
- розробки концепції і державної програми розвитку інклюзивної освіти;
- реорганізації всієї системи освіти в інклюзивну, починаючи з дошкільної й закінчуючи професійно-технічною

Відповідно до закону України П про освіту (1,19,20) інклюзивне навчання – це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.